Lietas Nr. C38021815
Lietas arhīva Nr. C-0218-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valkā, 2015.gada 23.aprīlī

Valkas rajona tiesa
tiesnese S.Dreija **rakstveida procesā** izskatīja civillietu **/pers. I/** maza apmēra **prasībā pret /pers. D/ par uzturlīdzekļu piedziņu**.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2015.gada 21.janvārī /pers. I/ (turpmāk – prasītāja) cēlusi tiesā prasību pret /pers. D/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna /pers. R/, dzimuša /datums/, uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētājs labprātīgi nesniedz materiālu palīdzību dēla uzturēšanai. Sakarā ar izmaiņām minimālās darba algas apjomā, lūdz palielināt uzturlīdzekļus 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša algas. Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērna uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās algas no prasības iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadībai. Piedzītos uzturlīdzekļus lūdz ieskaitīt prasītājas norēķinu kontā akciju sabiedrībā „SEB banka". Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Atbildētājs par prasības pieteikumu tiesai rakstveida paskaidrojumu nav sniedzis, tāpat nav lūdzis, lai uzklausīšana notiktu tiesas sēdē.

Atbildētājam uz deklarētās dzīvesvietas adresi /adrese/, ierakstītā pasta sūtījumā 2015.gada 29.janvārī nosūtīto prasības pieteikumu, tiesas paziņojumu ar paskaidrojuma veidlapu un informāciju par mediāciju atbildētājs ir saņēmis.

Civilprocesa likuma 250^{25}.panta otrā daļa noteic, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Tiesa uzskatīja, ka civillieta izskatāma rakstveida procesā, un par to 2015.gada 23.martā paziņojums tika nosūtīts pusēm, norādot, ka sprieduma norakstu tās varēs saņemt tiesas kancelejā 2015.gada 23.aprīlī.

Septiņas dienas pirms paziņotā lietas izskatīšanas laika no pusēm nav saņemti paziņojumi par procesuālo tiesību izmantošanu, kā to pieļauj Civilprocesa likuma $250.^{22}$ panta otrā daļa.

MOTĪVU DAĻA

Iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, novērtējusi tos kopsakarā, tiesa atzina, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā noskaidrots, ka bērns /pers. R/ dzimis /datums/, un viņa vecāki ir /pers. D/ un /pers. A/, dzimusi /uzvārds/. To apstiprina pievienotā bērna dzimšanas apliecības kopija.

Lietā nav strīda, ka bērns atrodas prasītājas aprūpē un uzraudzībā.

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns var pats sevi apgādāt. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem; katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa ir jānodrošina bērnam Ministru kabineta noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", valstī noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz septiņu gadu vecuma sasniegšanai noteikts 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas. Tā 2015.gadā noteikta EUR 360 mēnesī, līdz ar to uzturlīdzekļu apmērs bērnam /pers. R/, kurš 15 gadus vecs, ir EUR 108 mēnesī, kamēr netiek mainīta minimālā darba alga valstī.

Ar Valkas rajona tiesas /datums/spriedumu lietā Nr. /numurs/ no atbildētāja /pers. D/ piedzīti uzturlīdzekļi bērna /pers. R/ uzturam Ls 50 jeb EUR 71,14 mēnesī sākot ar 2004.gada 19.maiju līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. To apstiprina pievienotā sprieduma noraksts, kas stājies spēkā 2004.gada 9.jūnijā.

Ar minēto tiesas spriedumu bērna uzturam piedzītais uzturlīdzekļu apmērs ir mazāks nekā šobrīd ar likumu noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas katram vecākam ir jānodrošina katram savam bērnam.

Tiesa uzskata, ka prasītājas rīcība, iesniedzot jaunu prasību par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam, atbilst Civilprocesa likuma 203.panta ceturtajai daļai, kas noteic, ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Nav šaubu, ka minimālais ar likumu noteiktais uzturlīdzekļu apmērs bērnam kopš 2004.gada ir ievērojami palielinājies, un prasītājai, pārstāvot nepilngadīgo dēlu, ir pienākums nodrošināt viņam uzturu arī no tēva vismaz minimālajā apmērā.

Tā kā prasītāja bērna uzturēšanai lūdz piedzīt minimālo uzturlīdzekļu apmēru, to maksāšanas pienākumu prasītajā apmērā nosaka Civillikums un Ministru kabineta noteikumi, tiesai nav jāizvērtē pušu mantas stāvoklis un bērna vajadzības.

Tā kā atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, ka pēc prasības iesniegšanas viņš uzturlīdzekļus būtu devis, tie piedzenami prasītājas labā no prasības iesniegšanas dienas – 2015.gada 21.janvāra līdz bērna pilngadībai, bet uzturlīdzekļu piedziņa pēc Valkas rajona tiesas /datums/spriedumu lietā Nr. /numurs/ izbeidzama.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, iesniedzot prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 6.punktā paredzēts, ka prasības summa prasībās par maksājumu vai devumu palielināšanu ir summa, par kādu palielina maksājumus vai devumus, bet ne vairāk kā par vienu gadu.

Uzturlīdzekļu apmērs no EUR 71,14 jeb Ls 50 mēnesī tiek palielināts uz EUR 108 mēnesī, tas ir par EUR 36,86, palielinājums gadā - EUR 442,32.

Valsts nodeva par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanas prasību aprēķināma saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu: prasībās, kuru summa līdz EUR 2134 - 15% no uzturlīdzekļu palielinājuma kopsummas par vienu gadu, bet ne mazāk par EUR 71,14. Līdz ar to no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva EUR 71,14 (15% no EUR 442,32= EUR 66,35).

Tiesa piedzen no atbildētāja valsts labā arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas dokumentu nogādāšanu EUR 4,86 apmērā.
Atbildētājam nosakāms maksimālais termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par piedziņu valsts ienākumos.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 42., 193., 195.,204.[1], 250.[25], 250.[27]pantu, 415.panta pirmo daļu, tiesa

n o s p r i e d a :

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, **par labu /pers. I/**, personas kods /personas kods/, **uzturlīdzekļus** katru mēnesi bērna **/pers. R/**, personas kods /personas kods/, **uzturam 30%** apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas apmēra, kas pašlaik ir EUR 108 mēnesī līdz bērna pilngadībai. Uzturlīdzekļu piedziņu sākt no 2015.gada 21.janvāra.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /pers. I/ norēķinu kontā /konta numurs/ akciju sabiedrībā „SEB banka".

Pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. D/ pēc Valkas rajona tiesas /datums/sprieduma civillietā Nr./numurs/.

Piedzīt no /pers. D/ valsts nodevu **valsts labā EUR 71,14** (septiņdesmit viens euro 14 centi), kas jāiemaksā:
Saņēmējs: Valsts kase, NMR 90000050138
Konta Nr.LV55TREL1060190911200
BIC kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: valsts nodeva par uzturlīdzekļu piedziņu tiesu iestādē.

Piedzīt no /pers. D/ ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **valsts labā EUR 4,86** (četri euro un 86 centi), kas jāiemaksā: Saņēmējs: Tiesu administrācija
Konta Nr.LV51TREL2190458019000
NMR 90001672316
Saņēmēja banka: Valsts kase
Kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Noteikt /pers. D/sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par piedziņu valsts labā 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti jāuzrāda/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV-4701 labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā. Ja labprātīgi samaksa valsts labā netiek veikta piedziņa tiek nodota tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2015.gada 23.aprīļa, ievērojot Civilprocesa likuma 440.[2]panta nosacījumus. Apelācijas sūdzība iesniedzama Valkas rajona tiesā.

Tiesnese S.Dreija